

- 1.
2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע"ר

ע"י ב"כ עוה"ד נועה דיאמונד ואח'
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים 97200
טל': 02-6283555; פקס': 02-6276317

הערות

- נ ג ד -

1. שר הפנים
2. ראש רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול
3. מנהלת לשכת מינהל האוכלוסין מזרח ירושלים
4. יו"ר ועדת ההשגה לזרים

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, ת.ד. 49333 מעלות דפנה, ירושלים 97763
טל': 02-5419555; פקס': 02-5419582

המשיבים

הודעה מטעם המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מתכבדים המשיבים למסור הודעה מטעמם.

1. לאור הערות בית המשפט, שקלו המשיבים פעם נוספת את עמדתם בנושא העתירה, והם מתכבדים להודיע כדלקמן:
2. עניינה של העתירה שבנדון, נוהל הטיפול בהפסקת הליך מדורג להסדרת מעמד לבני זוג של ישראלים כתוצאה מאלימות מצד בן הזוג הישראלי (להלן: נוהל אלימות). על פי הנוהל, בן זוג של ישראלי שהקשר הזוגי שלו פקע בעקבות אירוע אלימות, יהיה זכאי, בהתקיים התנאים המנויים בנוהל, להעברת בקשתו לקבלת מעמד להכרעתה של הועדה הבינמשרדית לעניינים חומניטריים (להלן: הועדה הבינמשרדית או הועדה). זו מכריעה בבקשה בהתאם למבחן זכאות העורך השוואה בין זיקותיו של מבקש המעמד לישראל, אל מול זיקותיו למדינת מוצאו.

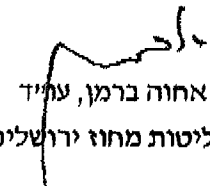
3. העותרות מבקשות כי יינתן מעמד ארעי בישראל לנשים זרות קרבנות אלימות, שבקשתן עמדה בתנאי הסף הקבועים בנוהל, וזאת עד שתתקבל הכרעתה של הועדה בבקשה. לטענת העותרות, קרבנות אלימות שאינן מתזיקות ברישיון ישיבה כלשהו, שעזבו את בני זוגן האלימים, מתקשות לעמוד על רגליהן באופן עצמאי ולפרנס את עצמן ואת ילדיהן בהעדר אשרת שהייה ועבודה בישראל.
 4. כאמור בכתב התשובה מטעם המשיבים, נוהל אלימות הינו נוהל מיטיב, החורג מהעיקרון לפיו מתן המעמד בישראל במסגרת איחוד משפחות, מותנה בקיומו של קשר זוגי. הנוהל מאפשר, בגסיבות מסוימות, מתן מעמד בישראל אף לאחר פקיעתו של הקשר הזוגי. ואולם, עמידה בתנאי הסף שנקבעו בנוהל אלימות להעברת הבקשה למעמד להכרעתה של הועדה הבינמשרדית, אינה מזכה כשלעצמה במעמד בישראל. הועדה הבינמשרדית היא המוסמכת להחליט בסוגיית הזכאות למעמד, וזאת לאחר בחינת מבחני הזכאות שנקבעו לשם כך. לכן, אין מקום ליתן מעמד בישראל – ולו מעמד זמני – קודם שנבחנו מבחני הזכאות ע"י הגורם המוסמך לכך.
 5. נזכיר, בהקשר זה, כי במקרה בו החזיק מבקש המעמד ברישיון ישיבה בישראל מסוג כלשהו עובר לבקשה להסדרת המעמד מכת נוהל אלימות, מוארך תוקפו של הרישיון עד קבלת החלטת יו"ר הועדה הבינמשרדית בעניינו של המבקש. היינו, עסקינן רק בבקשותיהם של מי שלא החזיקו ברישיון, שלא נבחנו לגביהם מבחני מרכז חיים עובר להגשת הבקשה, וחמור מכך, הם שוהים למעשה בישראל באופן בלתי חוקי, ללא אשרה כדין. אף מטעם זה אין מקום למתן מעמד בישראל קודם קבלת החלטת הועדה הבינמשרדית בבקשה.
 6. יחד עם זאת, נוכח הקושי עליו מצביעות העותרות, בכל הנוגע להתמודדות של קרבנות אלימות ללא רישיון ישיבה עם תקופת הביניים שבין הגשת הבקשה למעמד ועד מתן הכרעתה של הועדה הבינמשרדית בבקשה, מסכימים המשיבים, לפני משורת הדין, כי תינתן עדיפות בקביעת מועד הדיון בועדה לקרבנות אלימות כאמור העומדות בתנאי נוהל אלימות. עדיפות זו מותנית בקיומם של ילדים משותפים לבני הזוג ובהגשת כתב אישום נגד בן הזוג האלים.
 7. הרציונל שביסוד התנאי הראשון הינו, כי במקרה בו לבני הזוג קיימים ילדים משותפים, ממילא מחזיקה קרבן האלימות בזיקה אחת לפחות לישראל, זיקה הניכרת על פניה עוד קודם לבחינת מבחן מירב הזיקות על ידי הועדה.
- זאת ועוד, לטענת העותרות, הקושי בהתמודדות עם תקופת הביניים נובע, בין היתר, מהצורך של קרבנות האלימות לפרנס את ילדיהן. יש לזכור, כי על פי הדין אין מבקש מעמד זכאי לשהות ולעבוד בישראל ללא אשרה מתאימה. במקרה בו לבני הזוג יש ילדים משותפים, קיים טעם בהליכה לפני משורת הדין. אולם, בהעדר ילדים משותפים, אין עוד כל הצדקה להבחין בין מצבה של קרבן האלימות לבין מצבו של כל מבקש מעמד אחר השוהה בארץ ללא אשרה כדין, ולא זוכה לעדיפות בדיון בועדה.

8. הרציונל שביסוד התנאי השני הינו, כי נוהל אלימות הינו נוהל מיטיב, הקובע תנאי הוכחה מקלים ביותר להוכחה לכאורית של טענת האלימות (רי סעיף ג.1.3.6 לנוהל אלימות, נספח מש/2 לכתב התשובה). כאשר מדובר במבקשת מעמד לפי נוהל אלימות, המבקשת לקבל עדיפות בקיום הדיון בועדה על פני כלל מבקשי המעמד האחרים, מוצדק להציב דף הוכחה גבוה יותר לטענת האלימות כתנאי לקבלת עדיפות זו.

9. חשוב לציין, כי הועדה הבינמשרדית פועלת תחת עומס פניות כבד ביותר. הבקשות בזן מטפלת הועדה רבות ומגוונות, ותמיד הן נושאות אופי הומניטרי. רבים הסיפורים האנושיים הקשים המגיעים לפתחה של הועדה, מלבד בקשותיהן של נשים קרבנות אלימות. משום כך, נדרשים המשיבים לנקוט משנה זהירות בקביעת עדיפות קטגורית לטיפול בבקשות בעלות אופי הומניטרי מסוים (כגון בקשות של קרבנות אלימות) על פני כלל הבקשות בעלות אופי הומניטרי מסוג אחר (לדוגמה, בקשות למתן מעמד מטעמים רפואיים, בקשות של נשים נסחרות שלא עומדות בתנאי נוהל אלימות, בקשות למתן מעמד לזר שתפקד בפועל כהורה מאמץ של קטין ישראלי, ועוד ועוד).

10. לאור כל האמור, עמדתם של המשיבים נופלת בתוך מתחם הסבירות, ומאזנת כראוי בין האינטרס של קרבנות האלימות שאינן מחזיקות ברישיון לשקס את עצמן לאחר פקיעת הקשר הזוגי, לבין זכותה של המדינה להחליט כי מי יבוא בשעריה, וכיצד תיבחן זכאותו לקבלת מעמד.

11. אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה.

אחווה ברמן, עו"ד
סגנית בפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

היום: י"ד סיון, תשע"ב
4 יוני, 2012